

Spis treści

Prolog	7
--------	---

Część pierwsza W STRONĘ „ANTROPOLOGII NIECZYSTOŚCI”

Rozdział pierwszy. Nieczystości, antropologia, Warszawa	15
O nieczystości fizycznej zamiast brudu symbolicznego	15
Media komunalne jako media kultury	29
Stołeczne nieporządki	38
W poszukiwaniu „nieczystych” źródeł	50
Rozdział drugi. Między puryfikacją a komunalnym oczyszczaniem. Znaczenie koncepcji Mary Douglas dla badania dziejów kultury sanitarnej	57
Kulturowa teoria anomalii	57
Brud to nieporządek	60
Siatka i grupa	65
Sposoby kategoryzowania nieczystości	74
Recykling a reklasyfikacja	79

Część druga STUDIA Z HISTORII KULTURY MIASTA

Rozdział trzeci. Beczka czy spłuczka? Miasto i społeczność warszawska w początkach nowoczesnego oczyszczania	85
Oczyszczenie - trudny podarunek	92
W mieście „odstołecznionym”	102
Wymiar widzialny: stare brudy i pierwsze rury	119
Przesuwanie „odpadłości”	130
Metamorfozy nocnika	147
Wymiar „przeżyciowy”: gabinetowe narady obywateli warszawskich	162
„Złe” zamknięte w sieci (krytyka spłuczki)	179
Kres „cywilizacji studni” (obrona systemu zupełnego)	208
Z Mary Douglas w Warszawie: niszczycielska wiedza	221
Rozdział czwarty. Empedokles w Pociejowie. Rozwój kultury sanitarnej Warszawy w latach trzydziestych XX w.	231
Owocne prowizorium	241
„Mianowańcy”, sławojki, likwidacja miasta	268

Oczyszczanie przedsiębiorcze	289
Wanna własna, balia pożyczona	299
Czystość z ulicy	309
„Obnoszenie” śmieci	332
Warszawa „upiększona”	339
Piękno kanałów i śmieciowa polityka	353

Część trzecia

REKONESANSE NOWSZE

Rozdział piąty. Warszawa po katastrofach. Konteksty „ery dolnopłuka” 373

Przedmieścia w centrum	378
Kompleksowe fiasko	381
Przybrane śmieciarki	384
Donos z rzeczywistości - niepiękne podwórze	392
Reorganizacja miejskiego urytnu	400

Rozdział szósty. Próby badania problemów kultury sanitarnej Warszawy na początku XXI w. 404

Warszawianie pośród pomp	405
Filtry miejskie, filtry domowe	408
Konsumpcja wodociągu	413
Warszawianie pośród smrodów	418
Śmierdzionośna stolica	420
Powonienie i anomalie	432
Warszawianie pośród odpadów	434
Don Juan ze śmietnika	441
o „wyniesieniu” śmieci	448

Koda bez epilogu 457

Nota bibliograficzna

462 Źródła i bibliografia

463 Indeks osób 479